

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

Ordin privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	Nu este cazul.
2. Cadrul național de reglementare	<p>Conform prevederilor Ordinului președintelui ANRE nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare, piața centralizată de gaze naturale din România cuprinde următoarele segmente:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Piața produselor standardizate pe termen scurt;b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;c) Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;d) Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung. <p>1. Urmare faptului că agenții economici participanți la tranzacții pe piețele centralizate de gaze naturale solicită operatorilor de piață, în mod frecvent, funcție de diferite conjuncturi socio-economice, diversificarea paletii de instrumente de tranzacționare listate de aceștia, ceea ce necesită parcurgerea întregului proces de aprobare, prin decizie a președintelui ANRE, a <i>Listei centralizată a produselor tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, a pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung, precum și a pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung</i> (Lista produselor), propunem eliminarea obligativității de a supune ANRE, spre aprobare, produsele noi solicitate. Această prevedere va fi înlocuită cu dreptul operatorilor de piață de a introduce și/sau elimina instrumentele de tranzacționare funcție de cerințele clienților proprii, cu obligația respectării unui pachet minim de produse principale, pentru fiecare segment de piață în parte, așa după cum sunt prezentate în anexa la ordin.</p> <p>2. În contextul propunerilor de modificare prezentate la pct. 1 de mai sus, se propune și prelungirea intervalului de stabilire a duratei de livrare a produselor din segmentul „Piața produselor standardizate pe termen scurt”, astfel încât să poată conține și extensii pe intervale de timp mai mari de o zi gazieră, dar nu mai mult de o lună calendaristică, având în vedere tendința, din ce în ce mai accentuată, de a se realiza tranzacții și în zilele/perioadele considerate libere (weekend, sărbători legale, altele asemenea).</p> <p>3. ANRE a recepționat un număr de 3 solicitări din partea participanților la piața de gaze naturale, care vizează modificarea prevederilor art.7 alin (1) lit. f) și respectiv ale art.8 lit. i) din Ordinul președintelui ANRE nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare; aceștia au propus ca prețul de tranzacționare pentru produsele listate pe „Piața produselor standardizate pe termen scurt” să poată fi exprimat și în valută (euro/MWh și USD/MWh), pentru similitudine cu prevederile aferente celorlalte segmente de piață definite în partea introductivă, la lit. b), c) și d), plata contravalorii gazelor naturale care au fost tranzacționate în valută urmând a se face conform reglementărilor fiscale aplicabile în</p>

	<p>România la momentul decontării. Operatorii economici în cauză sunt: - OMV PETROM SA – adresa nr. 263/PA/20.08.2024, înregistrată la ANRE sub nr. 111.450/21.8.2024; - MET Romania Energy SA - adresa nr. 1648/11.09.2024, înregistrată la ANRE sub nr. 124.751/11.09.2024 și - EEX A.G. (European Energy Exchange) – fn/01.08.2024 – solicitare transmisă Direcției Licențe, Autorizații, cu ocazia depunerii documentației pentru licențiere ca operator piețe centralizate de gaze naturale.</p> <p>Autoritatea de reglementare a luat notă de propunerile primite și a solicitat un punct de vedere de la Bursa Română de Mărfuri (BRM), în calitate sa de operator licențiat piețe centralizate de gaze naturale, cu rol asumat de contraparte în cadrul tranzacțiilor care au loc pe platformele sale de tranzacționare, prin care aceasta asigură procesul de decontare pentru membrii săi (adresa ANRE nr. 115/29.08.2024).</p> <p>BRM a răspuns cu adresa nr. 5772/19.11.2024, înregistrată la ANRE sub nr. 154.717/21.11.2024, comunicând faptul că, urmare consultării cu piața, anexează o propunere care „<i>detaliază principiile de operare a mecanismului de tranzacționare și decontare în euro pe Piața SPOT</i>”; documentul în cauză prezintă cadrul de funcționare, etapele de implementare, cerințele tehnice, precum și beneficiile acestui mecanism.</p> <p>În urma analizei documentației transmisă de BRM și clarificării aspectelor privind introducerea opțiunii de tranzacționare și în valută pe „Piața produselor standardizate pe termen scurt”, autoritatea a elaborat un proiect de ordin privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 105/2018, cu modificările și completările ulterioare, care va fi supus procesului de consultare publică, pe pagina de internet a autorității.</p> <p>4. În contextul încheierii perioadei valabilității obligației de ofertare instituită conform dispozițiilor Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, a fost introdusă o prevedere care vizează implementarea activității de market making, ca alternativă capabilă să continue dezvoltarea lichidității pe piețele centralizate de gaze naturale, să îmbunătățească predictibilitatea prețurilor și să ofere un indicator de preț fiabil. Această activitate va putea fi desfășurată de participanții la piață conform prevederilor actelor normative specifice în domeniu. În acest sens, ANRE a elaborat Ordinul președintelui ANRE nr.15/2025 pentru aprobarea Regulilor generale privind implementarea activității de market making pe piețele centralizate de gaze naturale și pe piețele organizate de energie electrică.</p>
<p>3.Scopul reglementării</p>	<p>Proiectul de modificare și completare a Ordinului ANRE nr. 105/2018 a fost elaborat în scopul accelerării ritmului de diversificare, actualizare și implementare a produselor tranzacționabile pe piața centralizată de gaze naturale, precum și creșterea interesului pentru tranzacții atât al participanților de pe piața internă, cât și a furnizorilor/traderilor externi, ceea ce va avea ca efect stimularea lichidității, dar și creșterea gradului de predictibilitate în ceea ce privește evoluția prețului, gestionarea portofoliului de clienți și reducerea costurilor asociate achiziției gazelor naturale.</p>
<p>4.Schimbări preconizate/măsurile propuse prin prezentul act normativ</p>	<p>I. Operatorii piețelor centralizate de gaze naturale au posibilitatea de a introduce și/sau elimina activele care vor fi supuse tranzacționării în mod operativ, funcție de cerințele membrilor săi și de pulsul pieței, fără a mai fi necesară, de fiecare dată, demararea procesului de aprobare a Listei produselor de către ANRE, însă sub condiția respectării pachetului minim de produse aferent fiecărui segment de piață în parte, prezentat în anexa la ordin.</p> <p>II. Tranzacționarea activelor cu durata de livrare mai mare de o zi gazieră, dar de cel mult o lună calendaristică, acoperind în acest fel zilele / intervalele legiferate ca nelucrătoare</p>

	(weekend-uri, sărbători legale și altele asemenea) se transferă de pe Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung pe segmentul „Piața produselor standardizate pe termen scurt”, în vederea alinierii la practicile internaționale în domeniu. III. Proiectul de Ordin introduce opțiunea tranzacționării activelor aferente segmentului „Piața produselor standardizate pe termen scurt” cu prețul exprimat și în valută , (euro/MWh și în USD/MWh), plata contravalorii acestora urmând a se face conform reglementărilor fiscale aplicabile în România la momentul decontării.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei b) impactul asupra operatorilor economici c) impactul asupra consumatorilor/clientilor finali (variații de preț sau altele asemenea)	<p>Redefinirea activelor aferente Pieței produselor standardizate pe termen scurt, precum și introducerea opțiunii de tranzacționare în valută a acestora, stimulează interesul pentru participarea la piața centralizată a furnizorilor/traderilor autohtoni, dar și a celor externi, conducând în acest fel la creșterea lichidității, unul din factorii esențiali în descoperirea „prețului corect”, rezultat din funcționarea mecanismului concurențial. În același timp, participanții la tranzacții vor avea o vizibilitate mai bună asupra evoluției zilnice a prețului, ceea ce le oferă posibilitatea de a gestiona cu o mai mare acuratețe achizițiile de gaze naturale și de a-și echilibra portofoliul, astfel încât să fie evitată înregistrarea unor dezechilibre în Sistemul național de transport al gazelor naturale.</p> <p>Pe de altă parte, eliminarea obligativității de a transmite la ANRE, spre aprobare, modificări la <i>Lista centralizată a produselor tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, a pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung, precum și a pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung</i>, etapă care prelungește durata de implementare a unor instrumente noi de tranzacționare, va conduce la îmbunătățirea ritmului de desfășurare și a calității procesului de tranzacționare.</p>
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
3. Impact asupra mediului de afaceri	Operatorii economici interesați să activeze pe „Piața produselor standardizate pe termen scurt” vor putea tranzacționa aceste produse și în alte unități monetare (euro, USD), pentru acoperirea riscului asociat fluctuației cursului valutar (datorată factorilor economici, politici și de piață), volatilitatea cursului valutar conducând la un grad ridicat de incertitudine; plata contravalorii acestor tranzacții se face conform reglementărilor fiscale în vigoare la momentul decontării.
4. Implicații sociale	Nu este cazul
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE – Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Operatorii de piață centralizată vor transmite la ANRE, spre aprobare, regulamentele proprii de tranzacționare, modificate și/sau completate conform prevederilor ordinului. Totodată, procedurile operaționale specifice vor fi adaptate în consecință.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	În vederea respectării principiilor transparenței decizionale, stabilite prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, Proiectul de Ordin va fi supus consultării publice prin publicarea pe pagina de internet a ANRE pentru o perioadă de 30 de zile.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act normativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
4. Alte informații	-